

## מסורת הש"ס

[illegible]

ורה אור השלם

1. כִּי דָּבָר יי בָּהָה וְאֵת  
מִצְוֹת הַפָּר הֶחֱבֵת  
תִּכְבֵּר הַנֶּפֶשׁ הַהוּא עֲנֶה  
בָּהּ: כַּמְדָּבָר טו לֹא  
2. אֵךְ בְּעֶשְׂרֵי לַחֲדָשׁ  
הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה הוּא  
הַכִּפּוּרִים הוּא מִקְרָא  
קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעֲנִיתֶם  
אֶת נַפְשֵׁיכֶם וְהִקְרַבְתֶּם  
אֵשֶׁה לִּי: וְיִמְרָא כֵּן כֵּן

## הגהות הב"ח

(ח) רש"י ד"ה דאי כו'  
דיומיה במי מכפר:

## גליון הש"ס

גמ' זה הפורק עול. עיין  
יבמות דף ט ע"א תוס'  
ד"ה מה:

מוסף רש"י

חָוִין מְשֻׁרָק עוֹל סוֹפֵר  
בִּקְרִיבָה (יִצְחָק הַפָּנִי): אִלּוּ:  
שֶׁכֶּסֶף עוֹל עַל כֵּל הַמִּצְוֹת  
(בִּרְיֹתוֹ 1). וּמִגְדַּל פְּנִים  
בְּהִירוֹ. דְּרוֹשׁ כֵּל אִסּוּרֵהוּ  
לְגַמְלוֹ. כִּי מִן מִשְׁכָּה שֶׁהָיָה  
דְּרוֹשׁ בְּאֶגְלוֹת שֶׁל דּוֹיֵי לֹא  
וְלֹא לְהִשָּׁאֵל לְמַעַל וְלֹא  
מִתַּחַת לְמַעַל לְמַעַל וְגו'!  
וְיִצְחָק שֶׁסּוֹבֵר בִּרְיֹתוֹ  
(יִצְחָק שֶׁסּוֹבֵר שְׂעוֹנֵה הַיָּד.  
שֶׁלֹּא שֶׁסּוֹבֵר קוֹרֵם מִבְּנֵי  
כְּכֹד, אֲבָל שֶׁל לֹא  
קִדְּשׁוּ (צ'). וְקִרְאָה  
מִקְרָא קִדְּשׁוּ שֶׁנֶּחֱזַק מִקּוֹן  
הַפֶּלֶס (בִּרְיֹתוֹ 1).  
וּמוֹדֵה רַבִּי בְּכֹרֶת  
יְדוּמָה. דִּלָּא דִקְמֵי לֹא  
הִשְׁתַּעַב עַל מִשְׁכָּה, עֲשִׂיתִי  
כִּי לֹא הִשְׁתַּעַב לִי, אֲבָל הִיא  
עֲשִׂיתִי דְעִיתִי לֹא מִשְׁכָּה,  
וְעוֹל חָלֵק מִן קִדְּשֵׁי לְמַעַל  
בְּעִזְיוֹת דְּרוּמֵי עֲשִׂיתִי  
(שס). כֹּתֵה, חוֹלֵק עֲשִׂיתִי  
לֹא עֲשִׂיתִי וְשֶׁל לֹא מִשְׁכָּה

**בצו** על דברי תורה בחופשא ובגלוי עזות פניו כגון<sup>ט</sup> (סנהדרין דף טז:)

מנשה שהיה יושב דורוש בצלגודא שז  
דופי לא היה למשה לכתוב אלמ  
ותמנע היתה פלגש <sup>(ז)</sup> וילך ראוין צימי  
קליר חטים (בראשית ז) : **צרים**. בשר  
מילה: **דבר ה' בזה זה הפורק עול**.  
בשרים ה' אליהו ראשון שאמור צמי  
אברהם ה' צדיק (שמות כ) שלם שמינו  
אבות אלמ מפי הגבורה <sup>(ז)</sup> : **ומגלה פנים**.  
מדאפסיה קרא בלשון ציון וזה בזה  
בצרי תורה הוא: **זה המיפר צרים**  
**בצבאר**. שהיא מנזה יחידות: לא  
בשאימרי **אלא בזמן שנונה בה**. אלמא  
בשאימרי שב קיי קרא. ובהנן תלת  
הוא דגלי לן קף לאחר יוה"כ הא  
בשאימרי קא"פ ששניו שב יום הכפורים  
מכפר: **ורבנן**. דאית להו נמי בשאר  
עצירות דאין יוה"כ מכפר על שאין  
שבין אמרי כך הא דגלי לן קרא  
בהנן תלת לאו ציוה"כ איירי אלמ  
הכרת תכרת דקאמר תכרת לעולם  
הבא שאף מיתה אינה ממרקת על  
שלם הללו בלא תשובה אבל שאר  
עצירות תלת תשובה נמי מיתה  
ממרת אחר יום הכפורים אבל  
יוה"כ בלא מיתה לא: **שאם עשה**  
**תשובה**. ואין עונה בה מיתה ממרקת  
אף על שלם הללו ולא תכרת לעולם  
הבא: **אחד ישראל וכו'**. מתכפרים  
משאר עצירות בשעיר המשתלח:  
**ומאן אית להו האי סברא**. דכנהניו  
מתכפרין במשתלח: **רבי יהודה**  
לקמן בבא פירקא <sup>(ז)</sup> : **אבל ר' יהודה**  
**אלא סבר לה רבבי**. שהיא יוה"כ מכפר  
על שאין צדים ולא אחיז מתניתין  
אליציה: **או דלמא**. רבי יהודה נמי  
כרבי סבר לה ומתניתין רבי יהודה  
נמי והאי דלא אמר רבי יהודה היא  
וסבר לה כרבי אורחא דמילתא שיין  
טפי למימר רבי היא וסבר לה כר'  
יהודה רבי היא ולא למימר רבי יהודה  
היא וסבר ליה כרבי תמלידיה: **דוקא**  
**קאמינא רבי סבר לה כרבי יהודה**.  
בשעיר המשתלח דע"כ מתניתין רבי  
היא כדלוקימנא מדקמי יוה"כ מכפר  
על שאין שבין אבל ר' יהודה לא  
סבר ליה כרבי דמתיא אין יוה"כ מכפר  
על שאין שבין לרבי יהודה: **הטאות**  
**ואשמות אין מכפרין אלע על השצין**  
לדמי (בבבבא) והתודא את חטאתם  
וגו' (ויקרא ה) והתודא אשר חטא עליה:  
**שאין מכפרין על המזיד כשוגג**. רוב  
חטאות ואשמות אין מכפרין על המזיד  
כשוגג אלמ אשם שפחה חרופה ואשם  
גזיר טמא ואשם שזועת הפקדון  
וחטאת דשזועת העדות: **אך חלק**. אך  
בשעור לחדש השעניו הוא יום הכפורים  
הוא וכל אינן ורקין מיעוטין למח  
שפעמים שאין יוה"כ מכפר: **סמך**

**סיפרא.** תורת כהנים ר' יהודה היא הכי אמרינן בסנהדרין באלו  
ההן הנחנקין (דף פו.): **לא קראו מקרא קודש.** לא קיבלו צברותיו  
לומר מקדש ישראל ויהו"כ: **ומודה רבי זכרם דיומא.** הא דמינא  
קמייתא דאינו מכפר על שאינן שנין זכרת של יום הכפורים קאמר  
של עיניו ושל מלאכה אזל על כל שאר עבירות מכפר אף על  
דיומיה מודה רבי דלא מכפר ותימא דאכרת דיומיה (א) **מכפר: רבי**  
**זכרם** בשלמא שאר כריתות דאי מיית קודם יוה"כ לא איכפר אזל  
בתימיה. לומר אלמא אי אית ליה לרבי דמכפר על כרת דיומ  
גגון דעבד בלינא ומי דלא אסי יממא לכפורי ליה. שאין

## שבועות שתיים פרק ראשון שבועות

**ק ראשון שבועות** **יג.**

**בעומד במרדו.** הקסה הר"ש שלמה מדריו"ש דפפרק בטרם דינא (דף פה: ושא) אמרין מיתה ויום הכפורים מכפרים עם התשובה עם התשובה אין צפני עזמו לא הא מני דלא כרבי והא לא אחיא אפילו כרצנ דאית להו דמיתה בלא תשובה

בְּעוֹמֵד בַּמִּדְבָּר וְרַבִּי הָיָא <sup>6</sup>דְּתַנְיָא רַבִּי אֲמַר  
עַל כָּל עֵבִירוֹת שִׁבְתוּרָה בֵּין עֲשֵׂה תִּשׁוּבָה  
בֵּין לֹא עֲשֵׂה תִּשׁוּבָה יוֹם הַכַּפּוּרִים מִכֹּפֶר  
חוּץ מִפּוֹרֵק עוֹל וּמִגִּלָּה פָּנִים בַּתּוֹרָה וּמִפֶּר  
בְּרִית בִּבְשָׁר שֹׁאֵם עֲשֵׂה תִּשׁוּבָה יוֹם  
הַכַּפּוּרִים מִכֹּפֶר וְאֵם לֹא אֵין יוֹם הַכַּפּוּרִים  
מִכֹּפֶר מֵאֵי טַעֲמָא דְרַבִּי <sup>7</sup>דְּתַנְיָא יְכִי דְּבַר  
ה' בּוֹה <sup>8</sup>זֶה הַפּוֹרֵק עוֹל וּמִגִּלָּה פָּנִים בַּתּוֹרָה  
אֵת מִצְוֹתוֹ הִפֵּר זֶה <sup>9</sup>הַמִּפֵּר בְּרִית בִּבְשָׁר  
יִהְיֶה תִּכְרַת תִּכְרַת הַכֶּתֶר לִפְנֵי יוֹה"כ תִּכְרַת  
לְאַחֵר יוֹה"כ <sup>10</sup>יְכִיכֹל אֶפִּילוּ עֲשֵׂה תִּשׁוּבָה ת"ל  
יְעוֹנָה בִּה לֹא אִמְרֹתִי אֲלֵא בּוֹמֵן שְׁעוֹנָה בִּה  
וּרְבִנֵּן <sup>11</sup>יִהְיֶה כְּעוֹלָם הַזֶּה תִּכְרַת לְעוֹלָם  
הַבָּא עֲוֹנָה בִּה <sup>12</sup>שֹׁאֵם עֲשֵׂה תִּשׁוּבָה וּמֵת  
מִיתָה מִמִּרְקַת וּמִי מִצִּית מוֹקֶמֶת לֵה כְּרַבִּי  
וְהָא מְדַסִּיפָא רַבִּי יְהוּדָה הֵיא דְרִישָׁא גַּמִּי ר' <sup>13</sup>  
יְהוּדָה הֵיא דְקִתְנִי סִיפָא אַחַד יִשְׂרָאֵל וְאַחַד  
כְּהֻנִּים וְאַחַד כְּהֵן מְשׁוּחַ וּמֵאֵן אֵית לִיה הֵיא  
סְבָרָא רַבִּי יְהוּדָה מְכַלֵּל דְרִישָׁא ר' יְהוּדָה  
אִמַּר רַב יוֹסֵף רַבִּי הֵיא וְסָבַר לֵה כְר' יְהוּדָה  
א"ל אֲבִי דוֹקָא קָאִמַר מִר רַבִּי סָבַר לֵה כְר' <sup>14</sup>  
יְהוּדָה אֲבַל רַבִּי יְהוּדָה לֹא סָבַר לֵה כְּרַבִּי  
אוּ דְלִמָּא מִדְּרַבִּי סָבַר לֵה כְּרַבִּי יְהוּדָה  
אָף רַבִּי יְהוּדָה סָבַר לֵה גַּמִּי כְּרַבִּי מִיהוּ  
אוֹרְחָא דְמִילְתָא קִתְנִי לְמִימֹר דְּתַלְמִיד  
סָבַר לֵה כְּרַבִּיה א"ל אֵין דוֹקָא קָאִמַּנָּא רַבִּי  
סָבַר לֵה כְּרַבִּי יְהוּדָה אֲבַל ר' יְהוּדָה לֹא  
סָבַר לֵה כְּרַבִּי דְתַנְיָא יְכִיכֹל הֵיא וְיוֹה"כ מִכֹּפֶר  
עַל שְׁבִיּוֹת וְעַל שְׁאִינֵן שְׁבִיּוֹת וְדִין הוּא הוֹאִיל  
וְהַחֲמַת וְאַשֶׁם מִכִּפְרִין וְיוֹם הַכַּפּוּרִים מִכֹּפֶר  
מִמָּה חֲמַת וְאַשֶׁם יֵאֵין מִכִּפְרִין אֲלֵא עַל  
הַשְּׁבִיּוֹת יֵאֵף יוֹה"כ אֵין מִכֹּפֶר אֲלֵא עַל  
הַשְּׁבִיּוֹת מִזֶּה לְחֲמַת וְאַשֶׁם שְׁאִין מִכִּפְרִין  
עַל הַמִּזְבֵּד כְּשׁוֹנֵג תֹּאמַר לִיּוֹה"כ שְׁמִכֹּפֶר עַל  
הַמִּזְבֵּד כְּשׁוֹנֵג הוֹאִיל וּמִכֹּפֶר עַל הַמִּזְבֵּד  
כְּשׁוֹנֵג יִכְפֹּר עַל שְׁבִיּוֹת וְעַל שְׁאִינֵן שְׁבִיּוֹת  
תַּלְמוּד לּוֹמַר <sup>15</sup>אֵךְ חֵלֶק סֵתָם סִיפָרָא מְנִי  
ר' יְהוּדָה וְקָאִמַר שְׁבִיּוֹת אֵין לֹא שְׁבִיּוֹת לֹא  
וּרְמִי סֵתָם סִיפָרָא אִסְתָּם סִיפָרָא דְתַנְיָא  
<sup>16</sup>יְכִיכֹל לֹא הֵיא וְיוֹה"כ מִכֹּפֶר אֲלֵא תִּתְעַנֶּה  
בּו <sup>17</sup>וְקָרָא מִקְרָא קֹדֶשׁ וְלֹא עֲשֵׂה בּו מְלָאכָה  
לֹא תִּתְעַנֶּה בּו וְלֹא קָרָא מִקְרָא קֹדֶשׁ וְעֲשֵׂה  
בּו מְלָאכָה מְנִין ת"ל <sup>18</sup>זִיּוֹם כַּפּוּרִים הוּא  
מ"מ אִמַּר אֲבִי לֹא קִשְׁיָא הֵא רַבִּי וְהֵא רַבִּי  
יְהוּדָה רַבָּא אִמַּר הֵא וְהֵא רַבִּי וּמוֹדָה רַבִּי  
בְּכִרַת דְּיוֹמָא דֵּאֵי לֹא תִימָא הֵכִי כִרַת  
דְּיוֹם הַכַּפּוּרִים לְרַבִּי לִית לִיה אֲלֻמָּה לֹא  
מִשְׁכַּחַת לֵה כְּגוֹן דְּעֵבֶד בְּלִילִיא וּמִית דְּלֹא  
תֵּאתָ יִמְמָא לְכַפּוּרִי לִיה אֲלֵא אִימָא  
רַבָּא

היום עצמו בלא שער המשתלח מכפר קצת ואין כאן כרת גמור וכה"ג אשכחן בפרק קמא דזוחים (דף ו. וס) דעולה מכפרת על הירוש <sup>ט</sup> מקופיא ולא מקיבעא כלומר לגמרי והשתא אתי

שעשה בו מללכה ולא התענה בו: דאי לא הימא הכי. דבכרת יוה"כ לית ליה לרבי. בתמיה. א"כ למה כתב רחמנא ביום הכפורים וכן בלא לי הא כי עבר עליה מכפר עצה הא יומא: אלאה לא יגן למה תשובה כרת ביום הכפורים: והא משתתה לה. פה אלא ביום כדמכב (ויקרא טז) כי ביום הזה יכפר עליכם: ומקשינן

עין משפט  
נר מצוה

**בז א מיי פ"ח מהל'**  
**תשובה הלכה א:**  
**בז ב מיי שם פ"ח הלכה**  
**ד:**  
**בז ג מיי שם הל' א**  
**ופ"ג מהל' שגגות**  
**הלכה י:**  
**ג ד מיי פ"ח מהל'**  
**תשובה הלכה ג ופ"ג**  
**מהל' שגגות שם:**

## רבינו חננאל

ההשתלח  
ואוקומנט למתני' בעבר  
על מצות עשה ולא עשה  
תשובה אלא עומד כמדר  
ורבי אה' דהניא אצ"פ  
למה עשה תשובה ויהי  
מכפר עליו חזן מפורק  
ועל מוגלה פנים תורה  
זכור בריית בבשר שחור  
ויהי' מכפר עליון אלא  
היו' חזרו בתשובה כ'ר  
דברי ר' רובין פשוטים  
הוא' ואקשי' ומי מצית  
הקומה ל' למתני' אחד  
והא מוקמי' סיפא אחד  
ישראל ואחד תננים ואחד  
כלן משות ותרצה ר' י  
יהודה שהללו כולן  
מתקשרין בשאר בעיות  
ומתני' ר' יהודה היא  
מכלה דרישא נמי ר'  
יהודה היא. ואמר ר'  
יוסף מתני' כלה רבי היא  
וסיפא סבר לה ר' יהודה.  
ר' יהודה רביה. ור' יו  
תלמיד הוא. ואמר ליה  
דוק פק אמתר. א"ר.  
רבי דוקא קאמינא'.  
ר' יהודה ברי' ר' יהודה  
שדערי ההשתלח בשאר  
עבירות וזלתי טומאת  
הקדר וקדושי מכפר על  
מסל. ור' יהודה לא סבר  
לה כפר יוהי' מכפר  
אפי' על שאינן שבין.  
דקני' סתמא תנאן ספרי  
כהניס ספרי ספרי כי  
יוהי' אינו מכפ' אלא על  
השבין שנאמר ק' בעושר  
לחדש וגו' וקומא' על  
מכפר על שאינן שבין.  
וסתם ספרי ר' יהודה  
היה דרגיסין באלו ר'  
התנאן כפשימ' דר' יוחנן  
וסתם ספרי ר' יהודה:  
ורומן סתם ספרי אסתם  
סיפא. ופריך אביי אר  
ר' [ואה' ר' יהודה]. רב  
אמר להו' הו' ר' יהודה  
ואת הניא א' לא שב  
הו' מתקשרו על בעבירה  
שעברו וס' הפפורי' אד  
לא תימא לה' כרת  
דבמכא כיום הפפורי'  
לית ליה לרבי. ור' יוחנן  
סבר (לה' ויוהי') (היוהי')  
[רת]. משכחת לה' בנאן  
דאכלי בליילא או עבד  
עבדא ומית דלא מליק  
גזמא השרו לכפורי' ליה